

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Latgales vietvārdi un personvārdi Livonijas kontekstā 1599. gada poļu revīzijā

10. starptautiskā Latgalistikas konference
Rēzekne, 01.12.2017.

Otīlija Kovaļevska

LĢIA Ģeodēzijas un Kartogrāfijas departaments, Toponīmikas laboratorija

ŹRÓDŁA DZIEJOWE.

TOM XXIV.

Część I-sza.

POLSKA XVI WIEKU

POD WZGLĘDEM
GEOGRAFICZNO-STATYSTYCZNYM.

TOM XIII.

INFLANTY.

CZĘŚĆ I.

WYDALI

Jan Jakubowski i Józef Kordzikowski.

WARSZAWA

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI GEBETHNERA I WOLFFA.

1915

REWIZYA INFLANCKA 1599 R.

Rewizya Inflancka 1599 r. //
Polska XVI wieku pod względem
geograficzno-statystycznym. Tom XIII.
Inflanty. Część I. Red. J.Jakubowski,
J.Kordzikowski. Warszawa, 1915.

TREŚĆ CZĘŚCI I

TOMU XXIV (XIII).

	Str.
Przedmowa	IX
Rewizya Inflancka 1599 r.:	
Lucyn	1
Taurus	17
Wandzel	29
Kirchholm	39
Lenowarth	48
Kokenhaus	55
Lais	93
Aszkarod	141
Rzeżyca	149
Felin	162
Dysembork (zakończenie)	235
Helmeth	240
Iberpol	250
Indeks miejscowości	309
Indeks osób	321

Pētījuma mērķis

1. Salīdzinot 1599. gada revīzijas onomastisko materiālu ar mūsdienu karti, a) mēģināt restaurēt tajā apskatīto pilsnovadu ģeogrāfiju, b) identificēt iespējami senākos vietvārdus, kas saglabājušies līdz mūsdienām;
2. Izmantojot citus laika ziņā tuvus 16. un 17. gs. avotus, mēģināt saskatīt vietvārdu un uzvārdu veidošanās dažādās likumsakarības Vidzemē un Latgalē.

Rewizya Inflancka 1599 r.:

Ludza	Lucyn	.	.
Tarvastu	Taurus	.	.
Vainiži	Wandzel	.	.
Salaspils	Kirchholm	.	.
Lielvārde	Lenowarth	.	.
Koknese	Kokenhaus	.	.
Laiuse	Lais	.	.
Aizkraukle	Aszkarod	.	.
Rēzekne	Rzezyca	.	.
Viljandi	Felin	.	.
Daugavpils	Dynembork (zakończenie)	.	.
Helme	Helmeth	.	.
Põltsamaa	Iberpol	.	.

Papildmateriāli

1583-1599

ИСТОРИКО-ЮРИДИЧЕСКІЕ

МАТЕРІАЛЫ,
ИЗЪЯЧЕННЫЕ ИЗЪ АКТОВЫХЪ КНИГЪ
ГУБЕРНІИ

Витебской и Могилевской,

хранящихся въ центральномъ архивѣ въ Витебскѣ, и
изданные подъ редакціею и. д. архивариуса сего архива

Дм. Ив. Дроздъ.

ВІТЕБСКЪ. КОМПАНИИ ПЕЧАТНОЙ

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
ACTA UNIVERSITATIS LATVIENSIS

TAUTSAIMNIECĪBAS UN TIESĪBU ZINĀTŅU FAKULTĀTES

1601

Die älteste schwedische Landrevision

Herausgegeben von *Arveds Svābe*.

Einleitung.

1835 teilte Heinrich von Hagemeister mit,¹ daß sich im
schen Archiv ein Band befinde, überschrieben „Lieffländis
sion von 1601“, und bemerkte dazu „ist unvollständig“. Das
Archiv war das der Ökonometverwaltung des lettischen

B. Brežgo

Latgolas
vēstures materiāli

I

1646

II

Ludzas starostistes 1646. g. 18. decembra inventars.

(Izvylykums nu 1744. g. 14. augusta iroksta Inflantu kņazistes piļs grō-
motā. Prezmas muižiniku Soltanu dokumentu krōjumā.)

Inwentarz spisany Starostwa Lucynskiego y
podanie Zamku Lucynskiego przezemnie Bruna Krenika Fak-
tora J-o KMei, a nayniższego sługę Wielmożnego Imci Pana a
Pana Geerharda Donhoffa Woiewody Pomorskiego Malbor-
skiego

Boļeslavs Brežgo.

1654

1654. gada „Piscovaja kniga“ Latgalē.

Maskavas Tieslietu ministrijas arhivā, starp desmitiem dažādu darbu,
no 1654. un 1655. gadiem, zem № 285 ir uzglabājusies grāmata, kurā
no 1. – 51. l. p. ietilpst 1654. g. „piscovaja kniga“. Viena daļa no pēdējās
ietver arī Latgales teritoriju.

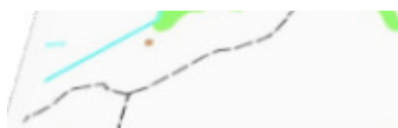
Šī „piscovaja kniga“ attiecas uz Latgales iekarošanas laiku, no
krievu cara Alekseja Michailoviča. Cara vojevods Vasilis Šeremetjevs

Metodes

	A	B	D	E	F	G	H
1	Pilsnovads	Mūsdienu nos.	1599	uzvārds	skaitis	skaitis - uzvārds	vārds
2	Wandzel 2		Jakub Jaunzemik	Jaunzemik	9	Jaunzemik, Jaunzemek, Jaunzemck, Janzemik, Jan Zemlik, Ja	Jakub
3	Aizkraukle	Kalēji	Herman Kowal	Kowal	6	Kowal (amats vai uzvārds?)	Herman
4	Aizkraukle		Andrzej Giercen z bracią	Giercen	5	Giercen, Gierczen, Gierczycan, Gierenian, Gierslawis	Andrzej
5	Ludza, Pogost zamkowy	Klagiši?	Mikołaj Klagajs	Klagajs	5	Klagajs 3, Klagajs 1, Glagajs 1	Mikołaj
6	Kokneses lauki		Brenk Klawen	Klawen	5	Klawen 2, Klawien 2, Klewin 1	Brenk
7	Kokneses lauki		Andrey Lipin	Lipin	5	Lipin	Andrey
8	Wandzel 1		Hans Pun	Pun	5	Pun 3, Punc, Puny przy Wandzlu	Hans
9	Koknese		Dithloff Tysenhaus	Tysenhaus	5	Tysenhaus 2, Tysenhausen, Tyzenhaus z Berzony, Tyzenhaus	Dithloff
10	Kokneses lauki		Hans Absen	Absen	4	4: Absen 3, Abson 1	Hans
11	Ludza, Barsagalscy poddani		Hermann Gary	Gary	4	Gary, Garajć (Garais?), Gara (iesauka - Garais?), Garymarten	Hermann
12	Ludza, drugi folwark Pluszyński		Andrzej Kurth	Kurth	4	Kurth 3, Kursth 1	Andrzej
13	Ludza, drugi folwark Nyrza		Andrzej Naudyss	Naudyss	4	Naudyss 1, Naudisz 1, Naudysz 2	Andrzej
14	Kokneses lauki	Priekšēni	Jan Priksyann	Priksyann	4	Priksyann, Prixian, Prykinan, Pryxer	Jan
15	Kokneses lauki		Andrys Rathniczan	Rathniczan	4	Rathniczan 3, Rathnik	Andrys
16	Kokneses lauki		Jakób Rothmanan	Rothmanan	4	Rothmanan 3, Rothmann	Jakób
17	miasteczko przed zamkiem Rzeżyca		Hans Tkacz	Tkacz	4	Tkacz	Hans
18	Wandzel 2		Hans Wilith	Wilith	4	Wilith 3, Wildt	Hans
19	Rēzekne, na Warkowie		Bernat Altembock	Altembock	3	Altembock, Altembok 3	Bernat
20	Kokneses lauki		Andrey Anen	Anen	3	Anen 3	Andrey
21	Daugavpils, Šēdere?		Teodor Berg	Berg	3	Berg, Berch, Berkhorst	Teodor
22	w Saxtygalskim pogoście		Michał Bujwid	Bujwid	3	Bujwid	Michał
23	Daugavpils, Vīgante?		za daniną pana Chodkiewic	Chodkiewiczza	3	Chodkiewiczza, Chotkowski	
24	Kokneses lauki	Dzērvēni	Andrey Dzerwan	Dzerwan	3	Dzerwan	Andrey
25	Lielvārde, Idowski		Peter Kierp	Kierp	3	Kierp, Kier	Peter

Vietvārdu datubāze

Publiskā versija
8. izdevums
Publicēta 2017. gada 28. jūlijā

Ludzas pilsnovads, 1599

minētas

~100 personas:

42 vārdi.

91 uzvārds

~20 vietvārdi.

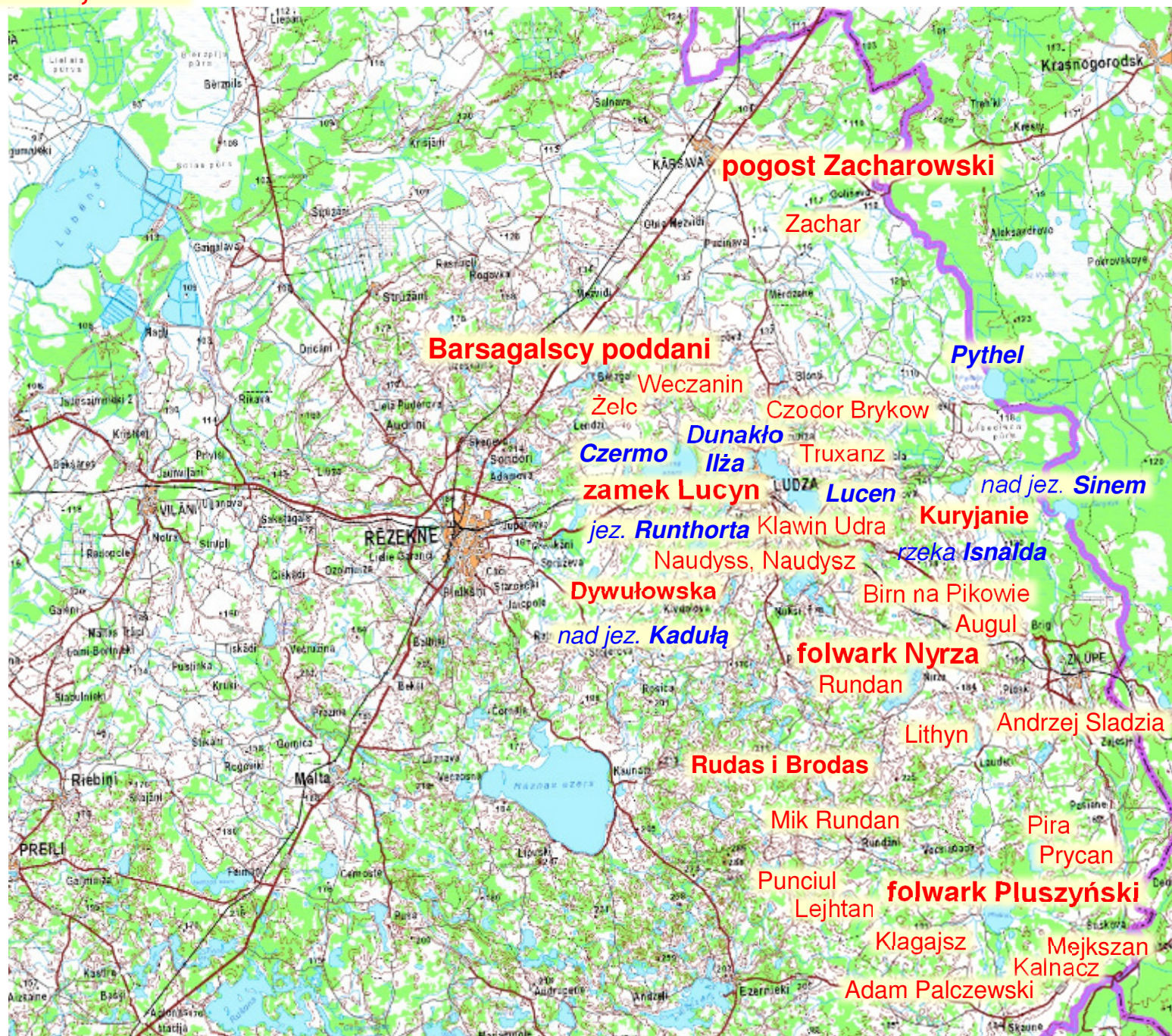
t.sk.:

4 folvarkas,

3 paqasti

vārdā nosaukti:

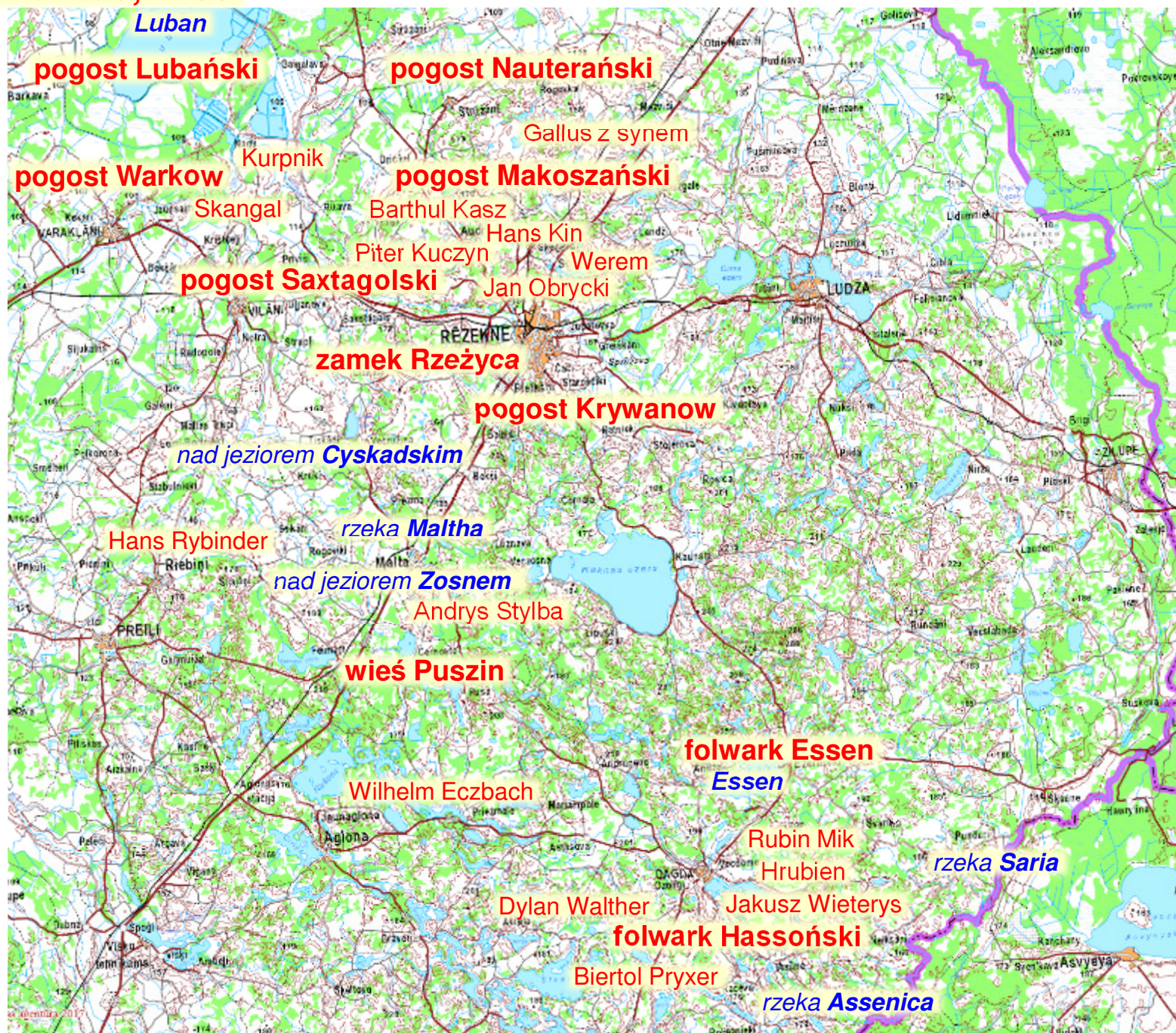
7 ezeri, 1 upe

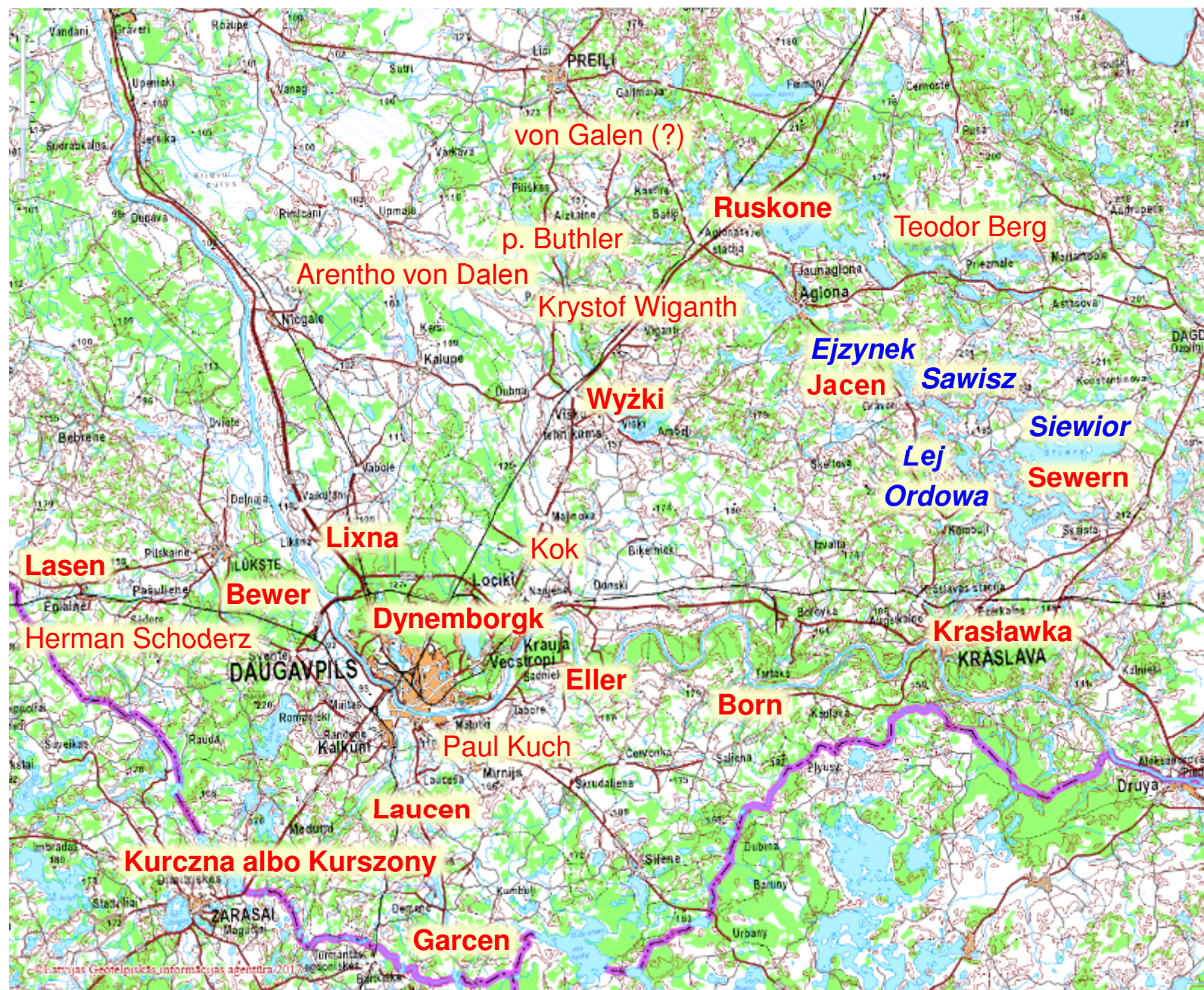
Rēzeknes pilsnovads, 1599

minētas
~170 personas:
90 vārdi,
164 uzvārdi

~28 vietvārdi,
t.sk.:
5 folvarkas,
~15 pagasti
vārdā nosaukti:
5 ezeri, 4 upes

Dinaburgas pilsnovads, 1599

minētas

~39 personas:

28 vārdi,

37 uzvārdi

~25 vietvārdi,

t.sk.:

14 folvarkas,

6 ezeri

Salīdzinājumam – Vidzemes pilsnovadi

Salaspils pilsnovads

minētas ~34 personas: 9 vārdi, 34 uzvārdi

~9 vietvārdi, t.sk.: vārdā nosauktas 3 upes

Kokneses pilsnovads

minētas ~313 personas: 293 vārdi, 309 uzvārdi

~40 vietvārdi, t.sk.: 3 folvarkas, 7 pagasti, 4 ciemi; vārdā nosauktas ~14 upes

Aizkraukles pilsnovads

minētas ~66 personas: 59 vārdi, 66 uzvārdi

~12 vietvārdi, t.sk.: 4 pagasti; vārdā nosauktas 5 upes

Lielvārdes pilsnovads

minētas ~62 personas: 47 vārdi, 61 uzvārds

~20 vietvārdi, t.sk.: 6 pagasti; vārdā nosauktas 8 upes

Vainižu pilsnovads

minētas ~111 personas: 90 vārdi, 110 uzvārdi

~14 vietvārdi, t.sk.: 2 folvarkas, 4 pagasti, 4 ciemi; vārdā nosaukti 4 ezeri

~ 670 priekšvārdi

Populārākie:

60: Andrey 20, **Andrys** 16, **Andris** 2, Andrej 7, Andrzej 7, Andres 3, Andreas 2, Andrzej 1, Anrej 1, Andzyn 1
54: Jan 46, **Jans** 1, **Janel** 1, Januk 1, Jen 1, Iwan 4
51: Hans 43, Hanus 8
44: Martyn 25, Marcin 13, Martin 3, Martinii, Martt 1, Martysz 1
34: Jakób 22, Jakub 7, Jakusz 2, Jak 2, Jako 1
33: Peter 26, Piotr 4, **Piter** 3
26: Herman 16, Hermann 8, Harman 1, Hermen 1
23: Tomas 6, Thom 4, Thomae 1, Thomas 3, Tom 2, Tomes 2, Tomek 1, **Tum** 1, **Thumin** 1, Thon 1, Thoni 1
18: Matys 8, Mathys 4, Mathis 2, Mathias 1, Matthias 1, Maciej 2
17: Jurgi 3, Jurgen 3, Juryn 5, Jurgin 1, Jury 1, Juryk 1, Ježy 1, Juran 1, Jeren 1, Juger 1
16: Mikiel 5, Mik 3, Mikiell 2, Mikel 1, Michał 2, Michaeli 1, Michel 1, Mihiel 1

Dažādība nav liela - tikai 118 dažādi vārdi, bet pārējie ir šo vārdu varianti. 62 priekšvārdi sastopami tikai vienreiz.

> **Vilhelms:** *Wilhelm* (4), *Wilchelm* (2), *Wilem* (5) → mūsdienu uzv. **Viļums**, apdz.v.

Viļumi

Viļumi
Viļamāni

> **Nikolajs:** *Klaus* (9), *Nikel* (2), *Nickel* (2), *Nike* (1), *Nikic*, *Nixel*

Klāviņš

Nikšas

> **Laurentijs:** *Laur* (3), *Laures* (1), *Laurenc* (1), *Laurene* (1), *Lorenc* (1), *Lauryn* (1), *Lawryn* (1), *Brenc* (3), *Brencz* (3), *Brenk* (1)

Brenciški

Lauri

> **Bierns, Bīriņš (?)**: *Birn* (1), *Biryn* (3)

Bīriņi

Bernāni
(Biernāni)

> **Beits (?)**: *Beyth* (3), *Beyt* (1), *Beytt* (1)

Beiti

Beitāni

Ceļa Beitēni
Lejas Beitēni
Kalna Beitēni

> **Ornis (?)**: *Orn* (3), *Ornis* (1), *Hornek?* (1), *Armen?* (1)

Orniški

Ārniši (Orneiši)

Ornīši

Ornicāni

Ornicāni
(Orneicāni)

~ 902 uzvārdi (vai kas tml.)

no tiem 684 dažādi, 543 sastopami tikai vienreiz

Biežāk pieminētie:

9: Jaunzemik, Jaunzemek, Jaunzemck, Janzemik, Jan Zemlik, Jan Zenck, Jawno Zenimk, Jauzeme, Jauzemek
6: Kowal (*amats?*)
5: Giercen, Gierczen, Gierczycan, Gierenian, Gierslawis
5: Klagajs 3, Klagajsz 1, Glagajs 1
5: Klawen 2, Klawien 2, Klewin 1
5: Lipin
5: Pun 3, Punc, Puny przy Wandzlu
5: Tysenhaus 2, Tysenhausen, Tyzenhaus z Berzony, Tyzenhaus
4: Absen 3, Abson 1
4: Gary, Gara, Garajć (*'garais'?*), Garymarten (*iesaukas?*)
4: Kurth 3, Kursth 1
4: Naudysz 2, Naudyss 1, Naudisz 1
4: Priksyann, Prixian, Prykinan, Pryxer
4: Rathniczan 3, Rathnik
4: Rothmanan 3, Rothmann
4: Tkacz (*amats?*)
4: Wilith 3, Wildt

Parasti uzvārds minēts aiz vārda, reti otrādi.

Atsevišķos gadījumos ir grūti izšķirt, kurš vārds, kurš domājams kā uzvārds, piem.:

Wixyn Sam, Wirbagal Askruba, Trynda Kaywin, Peple Pun, Lenis Rynik, Kapen Mackie, Lodzien Gajlis

Ludzas pilsnovads

Andrep, Augul, Auskin, Birn, Bryc, Brykow, Buben, Cyrthyn, czarny, Danołowicz, Dawxtha, Dumbor, Dzibisz, Dzień (2), Dzierzcz, Ercys, Garajć, Gary, Glagajs, Grybiejko, Humul, Joxa, Kalnacz (2), Kalwysz, Klagajs (3), Klagajsz, kowal, Kudyn, Kuk, Kurth (3), Kusz, Lawra, Ledwicz, Lejhtan, Lithyn, Maian, Mejkszan, Miethulowie, Mirdz, Moskal, Mundyss, Naudyys, Naudysz, Pajowski, Pesla, Pira, Prusinowicz, Prycan, Pudan, Punciul, Punthul, Rucki, Rucznik, Ruda, Rundan (2), Rycup, Senith, Sesion, Skarbek, Skirpan, Sładz, Slinka, Słowieha (2), Swolban, Talarow, Theyla, Tkacz, Toros, Truxanz, Trybies, Udra, Uskiel, Weczanin, Wezen, Wonuk, Żelc, Zogła, Zuryło, Zuzier, Zylis, Zyworth

Rēzeknes pilsnovads

Altembock (3), Aspol, Baltyn, Bartul, Biczana, Biernan, Błudnik, Blunt, Bobies, Bokiel, Brydaug, Brynk, Bucznik, Bujwid (2), Bythymka, Chotkowski, Cieślina wdowa, Cymmerman, Czarwen, Czoczowie, Dąbrowska (siev.), Dajlida, Daugowicz, Dojnowska (siev.), Dram, Dranica, Dryzel, Dylan, Dyrchan, Eczbach, Firstembergk (2), Freibergk (2), Gadpian, Gajlis (2), Gajman, Gallus, Gilowan, Glinka, Golembiowski, Gorszwan, Gryden, Grydin, Han, Hanckienon, Hawisz, Henik, Hering, Hrubien (2), Irep, Jakow, Jawel, Junt, Juryn, Kadyn, Kasz, Kin, Klowon, Kok, Kowal (2), Kozakow, Kucian, Kuczyn, Kupl, Kurpnik, Laban, Lajran, Ławryn, Lejman (2), Lelow (niemiec), Lenc, Lewer, Likul, Lithyn, Litwin, Lowin, Malnacz, Malnarz, Maszel, Melchier z Santoju, Micz, Miezal, Mondul, Mozg, Mularz (mūrnieks), Naruszewic, Naudysz, Oborski (2), Obrycki, Oczkal, Olszewski, Orgol, Pathmelnik (3), Pieniek, Piteran (2), Pokol, Prycem, Pryxer, Puryca, Reck, Roleff (2), Romul, Rubin, Rucki, Rudyn, Ruszka, Rybinder, Rychalska, Sadurski, Sam, Sej, Skangal (2), Skrobsth, Sleg, Smaugisz, Sobieski (2), Sokołowski, Spielo, Spungian (2), Stabelnik, Stak, Stalder, Stalidzan, Stalmach, Stoga, Stylba (2), Stylp (2), Sumpe, Sypul, Świec, Tkacz, Tuczan, Tywando, Usiacki, Wadz, Wałaski, Werem, Wielgoszowa (siev.), Wieterys, Wixen, Zautan, Zyk, Zyl, Złotarz, Zimel

Dinaburgas pilsnovads

Bandemir, Berg, Berkhorst, von der Borch, Brun, Buthler, Chodkiewicz, von Dalen, Dannenbergk, von Deniwarde, von Galen-Leenrecht, Gallen, Groffenbrock, Hamban, Horst, Kok (2), Krapenbrock, Kuch, Lyzyng, Mączyński, Niedz, Niepietuszczy, Olderbarmfeldt, Quernstejn, Rogowski, Rydzewski, Saren, Schoderz, Stefanowicz, Sławęcki, Talerman, Talwojsz (2), Warpechowski, Wiganth (2)

Amati, nodarbošanās

Talwojsz, **starosta** (Daug.); Bujwid, **starosta** (Rēz.); Armen Dryzel, **starosta** albo **wójt** (Rēz.); Zachar, **starosta** albo **wójt** (Ludz.); Kąsinowski, **podstarosta** (Kokn.); Hans **Starost**; Jak **Wectarost**, Tomes **Wectarost** (Vainiži) (>vāc. *Starost*, pol. *starosta* 'vecākais')

Peter Koenikk **Leyman** (Salasp.), Anthus i Wasil **Lejmanowie** (Rēz.) – 'leimaņi', sal. lejasvāc. *Leiman*, vāc. *Lehnsmann* 'lēņa vīrs'

Kylter (Vain.) – 'šķilters'

Kalwysz (Ludz.); Matys **Kowal** (Kokn.), Wilem **kowal** (Aizkr.), Birn **kowal** (Ludz.), **Kowal** (Rēz.); **Kowal** Lodyn (Lielv.), Baltyn, **kowal** (Rēz.); Klaus **Szmith**, Hanus **Szmith** (Kokn.), Jan **Klynzmedt** (Vain.) (>latg. *kaļvs*, pol. *kowal*; vāc. *Schmied* 'kalējs')

Henryk **Cymmerman** (Rēz.), Andrys **Tymerman** (Vain.), Hans **Dajlida** (Rēz.), **Cieślina** wdowa (Rēz.) – sal. pol. *cieśla*, liet. *dailidė* 'galdnieks', vāc. *Zimmermann* 'namdaris'

Rathnik (Aizkr.), Andrys **Rathniczan**, Jakób **Rathniczan**, wójt (Kokn.) – 'ratnieks'

Peter **Mucnik** (Kokn.), Martin **Mucznik** (Aizkr.) – 'mucinieks'

Hans **Tkacz** (Rēz.), Marcin **Tkacz** (Ludz.), Piotrowa **tkaczowa** wdowa (Kokn.), **Tkacz** (Vain.), **Tkacz** (Salasp.); **Wewer** (Salasp.), Jachim **Wewer** (Kokn.) – pol. *tkacz*, latv. novec. *vēvers* 'audējs'

Andrzej **Kuśnierz**, Barthol Rosen, **kuśnierz** (Kokn.) – vāc. *Kürschner*, pol. *kuśnierz* 'āadminis'

Mathys **Kurpnik** (Kokn.), **Kurpnik** (Rēz.) – 'kurpnieks'

Klaus **Kletnik** (Vain.) – 'klētnieks'; Lenis **Rynik** (Lielv.) – 'rijnieks'

Amati, nodarbošanās

Jakub **Jaunzemik** (Vain.), Andrys **Jaunzemek**, Juryk **Jawno Zenimk** (Lielv.) – ‘jaunzemnieks’

Jan **Pathmelnik**, Jurgi **Pathmelnik**, Laur **Pathmelnik** (Rēz.) – sal. latg. *patmalis* ‘dzirnavas’

Piotr **Karczmarz** (Kokn.), **karczmarz** Niazur (Kokn.) – pol. *karczma* ‘krogs’, *karczmarz* ‘krodzinieks’

Murnik, alias **strycharz** (Ludz.); Januk, **mularz** (Rēz.) – ‘mūrnieks’

Andrys **Weynig**, Matys **Weynigk** (Vain.) – ‘zvejnieks’

mytnik Saniawski – ‘muitnieks’

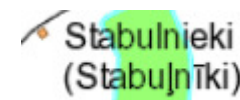
Ieronim **Rogowski**, **woźny** (Daug.) – ‘kučieris, ziņnesis; uzraugs’

Jan Nieśmieleński, **puszkarz** zamkowy – pol. *puszkarz* burt. ‘lielgabalnieks’

Andrys **Karywer** (Vain.) – ‘karavīrs’

Stabelnik, **trębacz** (Rēz.) – pol. *trębacz* ‘taurētājs’, resp., stabulnieks

Andrej **Tolmacz** (Lielv.) – sal. pol. *tłumacz* ‘tulks’ (varbūt arī Spungian **Talkarys** (Rēz.)?)

Igaunijā daudz ir tulku, piem., Jakusz **Tłumacz**, Offanas **Tłumacz**, Pojecki Marcus, **tłumacz**, **Tolke** Jak

Peltsamā (*Iberpol*) pils aprakstā amati uzvārdu vietā ir bagātīgi pārstāvēti, pie tam tulkoti: Krysztoff **Kucharz**, Maciek **Piekarz**, Piotr **Garncarz**, Dyrych **Świec**, Hanus **Rybak**, Tomaszowa **Rybakowa** (‘zvejnieka Toma sieva’), Piotr **Propornik** (dienesta pakāpe karaspēkā), Wawrzyniec **Skąpy** (‘skopais’?), Marcin **Złotnik** utt.

Vīlandes pilsnovada aprakstā: Jurek **strzelec**, Jurek **bobol**, Mulki **młynarz**, Nowotny **Puez**, Moiznik **Macz**, Moyznik **Hancz**

Iesauka, tēva vārds, tautība uzvārda vietā

Hermann Gary (Ludza), *Garajć z Mirdziem* (Ludza), *Gara Hans* (Vainiži), *Klaus Garymarten* (Vainiži)

Orn czarny ('melnais') Ludzā,

Marcin Kluss Lielvārdē

Lewer niewidomy ('neredzīgais') Rēzeknē

Thom Melnaus Koknesē

Zergogulów Lielvārdē

Slinka Ludzā (1646. gada inventārā ir daudz, vēlāk pazūd)

Andrys Mazebrul ('mazais brālis?') Vainižos

Andrys Nikedels ("Nika dēls?") Vainižos

Lielvārdē vācieši: *Dawid Niemiec*, *Gruli Niemiec*, *Hans Niemiec*, *Prościn Niemiec*

Peter Polith Koknesē – varbūt 'polītis', resp., 'polis'? (mūsd. ir uzvārds *Polītis*)

Iwan Moskal ('krievs') Ludzā

Bartholomaei Prussak Koknesē

Plisūna – Sološu pagasti

Slinka — sluz̄ba **1599**
 Jonis—ubogie bardzo pól sluz̄by
 Klagajsz — ubogie pól sluz̄by
 Pira — ubogie pól sluz̄by
 Zuzier — ubogie pól sluz̄by
 Andrzej Kurth — sluz̄ba
 Marcin Kurth — pól sluz̄by
 Ledwicz z Zyworthem — pól sl.

Slinka:

1599 – iesauka
1646 – uzvārds
1654 – vietvārds
1765 – izzudis

Ian Kazłup . . . **1646**
 Matys Pud . . .
 Andrzej Glagasz . . .
 Iwan Glagasz kowal . . .
 Iakusz Zogła . . .
 Andrzej Kondratowicz . . .
 Iwan Meykszon . . .
 Ionik Kondratowicz . . .
Marcin Slinka . . .
 Walter Kałnacz . . .
 Andrzej Kałnacz . . .
 Mikołay Litwin . . .
 Andrzej Kryiwan . . .

1654

СОЛОВСКИЕ ВОЛОСТИ

Кинбаровы подданные.

Дрв. Асурово надъ озеромъ надъ Тозомъ во дворѣ Куземка Ондреевъ Совановъ во дворѣ Бернъ Совановъ же во дворѣ отецъ ихъ Ондрюшка Совановъ.

Дрв. Сищено во дворѣ Алекса Мартиновъ Викишинъ.

Дрв. Спинково во дворѣ Гришка Бутилово.

Дрв. Навдышково во дворѣ Ваньтиръ Сляда во дворѣ Тиминъ во дворѣ Андрюшка Ваньтировы Слядины.

Дрв. Тоза Слинкова тожъ надъ Тозомъ озеромъ во дворѣ Гаврилка Зилька.

Дрв. Володилево во дворѣ Фетька Кострица.

Дрв. Ючава во дворѣ Мартишко Сунепъ во дворѣ Ондрюшка Умылевъ.

Дрв. Навина надъ речкой Вербовкою во дворѣ Васка Подавально.

Дрв. Кольначево во дворѣ Микитка Спенъ.

Дрв. Кругово во дворѣ Петрушка Чивчешъ.

Wasil Leytan . . .
 Chodor Leytan . . .
 Ionik Leytan . . .
 Iwan Siemjoszko . . .
 Lewon Korol . . .
 Iwan Mazur . . .
 Iakusz Piper . . .
Chodor Slinka . . .
 Andrzej Toter , . .
 Wasil Strod . . .
 Iur Płatkoy . . .
 Iwan Kresznik . . .
 Mikołay Romanko . . .
 Maciey Cesarz . . .
 Sierhiey Rymka . . .
 Maciey Repsza . . .

Pogost zamkowy. Klawin Udra, starosta, albo wójt.
Służba 1, z której innej powinności nie czyni, jeno robót pilnuje.

Jakusz <u>Wezen</u> — służba.	Auskin — trzecia część służby.
Czodor Brykow — pół służby.	Kuk — ubogi — czwarta część służby.
Rucznik — pół służby.	
Anton — pół służby.	<u>Truxanz z Marcinem</u> — pół służby.
Staś — pół służby.	<u>Mikołaj Klagajs</u> — służba.
Joxa — ubogie pół służby.	<u>Drugi Klagajs</u> — pół służby.

Barsagalscy poddani:

1599

Miethulowie — służba.

Skirpan — służba.

Kalwysz — służba.

Humul — uboga służba.

Bieniowa wdowa — ubogie pół
służby.

Theyla — bardzo uboga służba.

Maian — pół służby.

Andzyn Lawra — uboga służba.

Zuryło — pół służby.

Żelc — służba.

Dzibisz — ubogie pół służby.

Kusz — pół służby.

Hermann Gary — ćwierć służby.

Weczanin — pół służby.

Naudysz — ubogie pół służby.

1599 Pogost Zacharowski nad samą granicą Moskiewską, ku Krasnogradkowi, w pięci milach od Lucyna, nad rzeką Łużą.

Zachar, starosta, albo wójt; wolna służba.

Jazuk Talarow — służba	Cyrthyn — służba
Iwan Moskal — pół służby	Mikita Pudan — służba
Opanas Wonuk — służba	Marcin Uskiel — służba
Birn kowal — służba	Grybiejko — ubogie pół służby
Iwan Swolban — służba	Punthul — służba
Arcim Bryc — służba	Mik na Żyłowem — pół służby
Auskin Toros — pół służby	

1646 Włość Hołyszowska.

Andrzej Błat
 Siemion Błat
 Iur Błat
 Mikołaj Pudań
 Fręka Błat na Stygwie
 Iwan Micenko albo Penteresz

Myk Skirpan
 Iwaszko Drugi Penteresz
 Iur Łaman
 Iwan Skirpan
 Jakusz Kowal
 Stefan Kurpnik
 Ignasz Pudan
 Biern Skirpan z pustoszą Antonową
 Michał Pusmuć do tego się ozwał Pan R

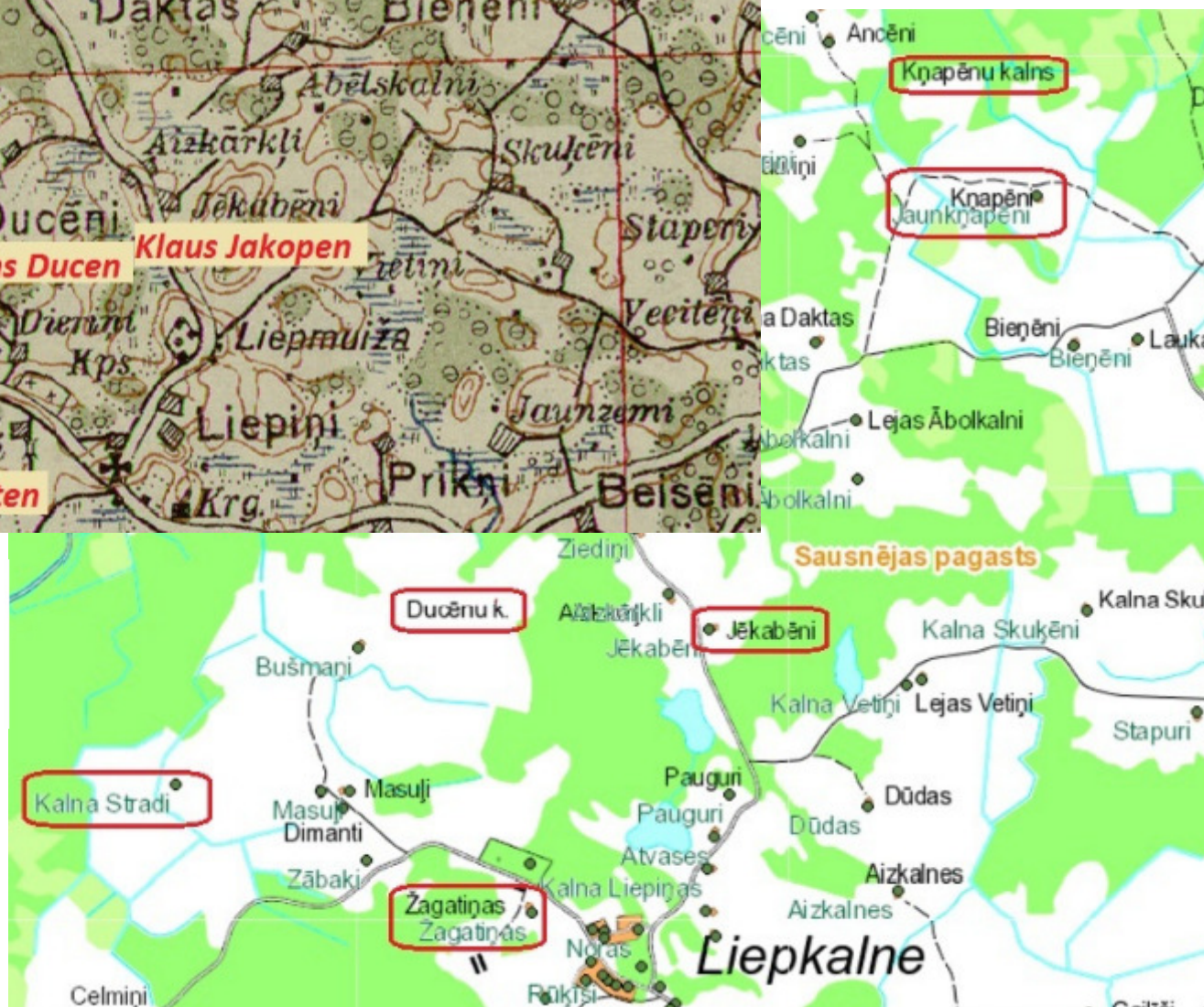
3. Iwan Tursa z żoną; oyczyc. Koni ma 1, swini 1. Gruntu trzyma trzeciny dwie służby, należałoby czynszu złotych 20. Kurow 2; iaiec 10. Płotna łokci 4, ale hołysz, nie płaci nic.

Sokołniki pie Vitebskas, 1693. g. (Dovgjallo 1899: 213)

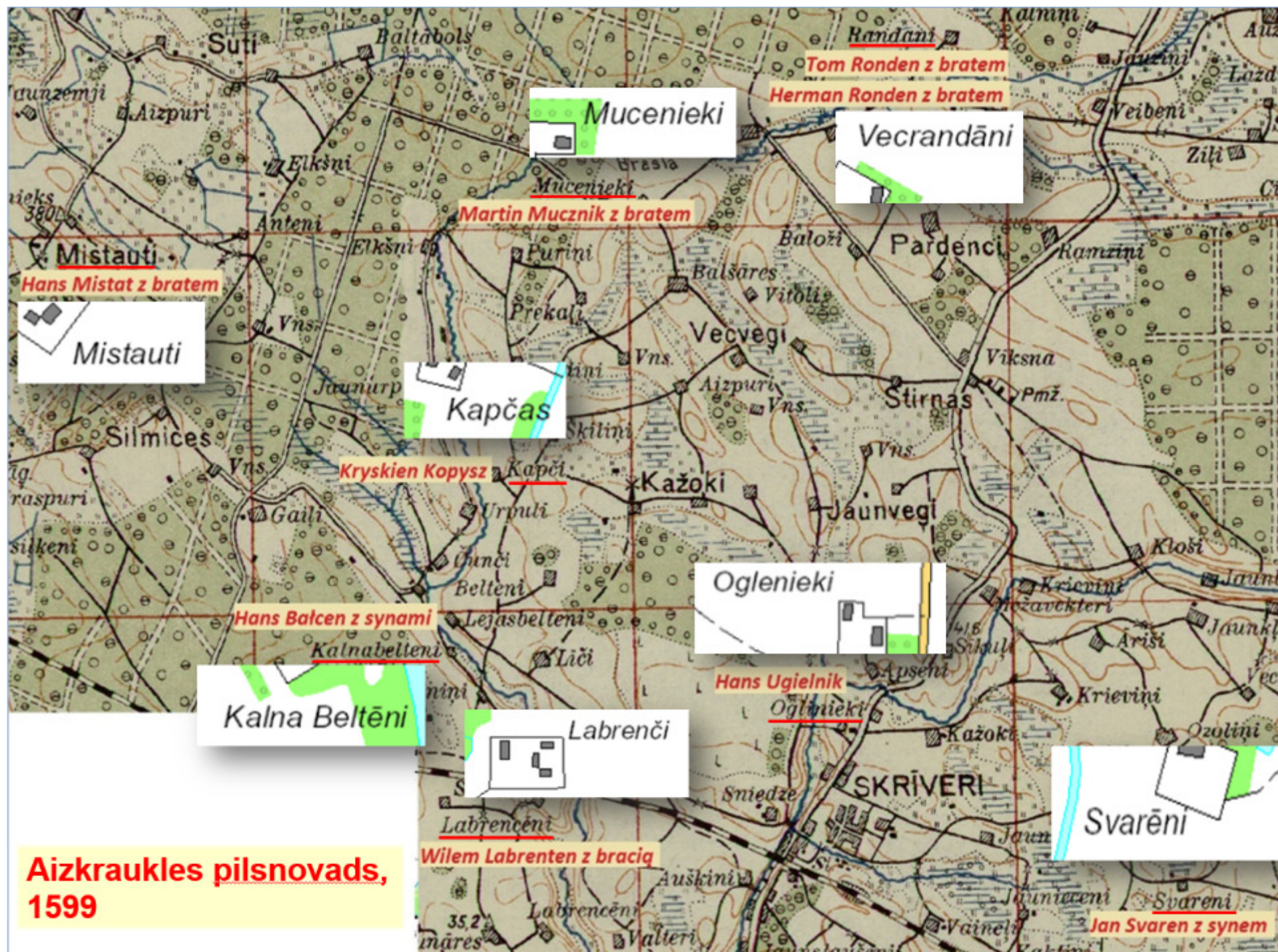
Kokneses pilsnovads, 1599

Salīdzinājumam:
VIDZEME

1599. gada personvārdu
atbildmes 20. gs. 30. gadu
un mūsdienų kartē

Salaspils pilsnovads, 1599

Lielvārdes pilsnovads, 1599

Vainižu pilsnovads

1601 (zviedru revīzija)

Die Eyaßzemsche wacke

<u>Anndreaß Lampen</u>	1/2
<u>Jaen Kleinschmidt</u>	1/2
<u>Thomas Schilter</u>	1/2
Peter Schilter	1/2
<u>Thomas Piper</u>	1/2
<u>Bartelmeuß Piper</u>	1/2
<u>Andras Pepling</u>	1/2
<u>Peter Jaunesemnick</u>	1/2
Martten Kute	1/2
<u>Martten Paim</u>	1/2
<u>Bartellmeus Paim</u>	1/2
<u>Keyß Paim</u>	1/2
<u>Andreas Pergull</u>	1/2
Peter Jaunesemnick	1/2
<u>Laurens Krauwell</u>	1/2
Rennß Belte	1/2
<u>Hanns Sauwr</u>	1/2
<u>Hans Punne</u>	1/2
Andreas Arnickell	1/2
Peter Immcke	1/2
Laurens Tiltegal	3/4
Jacob Puhll	3/4
Clawes Talpoiß	1/2
Nicke Schweynick	3/4
Peter Schweynick	1/2

1599 (poļu revīzija)

W pierwszym pogóście Wandzelskim:

<u>Thomas Kylter</u>	1/2	<u>Hans Pun</u>	1/2
Peple Pun	1/2	Andrys Mazebrul	1/2
<u>Tomas Piper</u>	1/2	Andrys Groznik	1/3
<u>Bertmes Piper</u>	1/2	<u>Andris Lampep</u>	3/4
<u>Andris Peplem</u>	3/4	Hans Symko	3/4
Jurgen Pun puste	1/2	Hans Symko (drugi)	3/4
Peter Preul	3/4	<u>Jan Klynzmedt</u>	1/2
Nickel Jenkien	1/2	Kien	1/2
Martyn Jan Zenck	1/2	Gara Hans	1/2
<u>Martin Paim</u>	1/2	Kieper	1/2
<u>Bertmes Paim</u>	1/2	Pelagk	1/2
<u>Jeieis Paim</u>	1/2	Pill	1/2
<u>Andrys Pergieil</u>	1/2	Tkacz	1/2
Martyn Sokik	1/2	pustej ziemie	1/2
<u>Peter Jamzemck</u>	1/2	Hauza zagrodnik osiadły	
<u>Laures Kraul</u>	1/2	Nikic Wancwik	I
Andres Tau	1/2	Peter Wildt	3/4
Macz Wethzoge	1/2	Hans Sesnik	I
Laurene Rene	1/2	Tomas Trunck	1/2
<u>Hans Aur</u>	1/2	tegoż puste	1/2

fischers

Vainižu pilsnovads

1599 (poļu revīzija)

*Drugi pogost Wandzelski,
Sryknicki i Korbski*

Andrys Nikedels

Matys **Weynig** ('zvejnieks')

Laurenc Janzemik

Andres Klemik (?)

Nikel Lauk

Andrys Melki

Nike Sakier

Klaus Kletnik

Jak Issalkal

Martyn Ladlekull

Peter Kolk

Jakub Jaunzemik

Martin Pelek

Jakób Mens

Martyn Suyski

Andres Toth

Klaus Willith

Hans Willith

Jakób Willith

Jako Per

Jurgen Tels

Ezer Jurgi

Ezer Jen

Soyga Rydmecz

Tomas Rydmecz

1601 (zviedru revīzija)

Die Korbekulsche wacke

Andreas Rikedelß

Mattieß **Schweynick**

Lauwr Jaunesemnick

Andreas Towe ('tēvs'?)

Michell Lauwke

Andreas Melck

Niekell Sackauw

Clauwes Kleettnick

Jacob Weselka

Martten Sadilkull

Peter Kolck

Jock Jaunesemnick

Martten Pallack

Jacob Mennß

Martten Süsse

Andreas Tott

Clawes Willenck

Hans Willenck

Jacob Willenck

Hans Perr

Jaen Telß

Jürgen Esser

Jaen Esser Jürgen

Sohr Remmeß

Tomas Remmes

1599. gada revīzijas sarakstu salīdzinājums Igaunijas un Latvijas daļā

Tipisks ieraksts **Vidzemes** un **Latgales** pilsnovados:

P o g o s t L i b i n ó w.				Haki	
Jakób Anen	.	.	.	I	Andrey Gierczycan
Andrey Iselenis	.	.	.	I	Beyth Zivogieran .
Andrey Anen ubóstwo	.	.	$\frac{1}{4}$		Hans Konopen .
tegož puste	.	.	$\frac{3}{4}$	—	Jan Kaybuzans .
Mathis Anen	.	.	.	$\frac{1}{2}$	Herman Kaybuzans

Tipisks ieraksts **Igaunijas** pilsnovados:

W i e ś W o i o w a.				
Wazyk Petter	.	.	$\frac{1}{2}$	Hancz Kerczmith
Esli Hanc	.	.	$\frac{1}{8}$	Koleśnik . .
Mulki młynarz	.	.	$\frac{1}{8}$	Puszkarz . .
Wazyzeb Thomas	.	.	$\frac{1}{4}$	Stary Kubies .
Wenne Marcus	.	.	$\frac{1}{8}$	Hengi Macz .*

**Laiuses pilsnovada
(Igaunijā) ciemu
nosaukumi 1599. g.
un mūsdienu kartē**

Dažas piezīmes nobeigumā

Kā "izskatās" Latgales vietvārdi un personvārdi 1599. gada revīzijā Livonijas kontekstā?

- 1) Latgales un Vidzemes pilsnovadu apraksti savā ziņā ir līdzīgi: personas uzskaitītas pa pagastiem, muižām, folvarkām u. tml.. Vērojama tendence pēc iespējas visiem pierakstīt vārdu un uzvārdu (gandrīz vienmēr pirmais rakstīts vārds, pēc tam uzvārds).
- 2) Livonijas latviešu daļas (Latgales un Vidzemes) apraksti stipri atšķiras no Igaunijas pilsnovadu aprakstiem: ja Latvijas daļā ciemi tikai šur tur ir minēti it kā starp citu, tad Igaunijā pārsvarā viss strukturēts pa ciemiem, turklāt šo ciemu nosaukumi joprojām ir atpazīstami mūsdienu kartē. Arī Igaunijā pārsvarā ir divkomponentu personvārdi, bet kā pirmais ļoti bieži minēts uzvārds (vai kāds cits apzīmējums), pēc tam vārds.
- 3) Pārsteidzoši daudz 1599. gada uzvārdu (?) «pēdu» var atrast mūsdienu Vidzemes vietvārdos, sevišķi mājvārdos. Latgales kartē šīs «pēdas» ir izplūdušākas. Visticamāk, apdzīvoto vietu nosaukumu stabilizēšanās saistīta ar to dokumentēšanu – Vidzemē 17. gs. Zviedru laikos notika daudzas revīzijas, kā arī kartēšana; Latgalē intensīvāk šis process sākās vēlāk, 18. gs.
- 4) Uzvārdu veidošanās sākumi, šķiet, visā Livonijā bija līdzīgi, bet pēc 1629.(?) gada Poļu Inflantijā (Latgalē) tie turpināja attīstīties tāpat kā Polijā, Lietuvā u.c. Turpretī Vidzemē Zviedru laikos acīmredzot lielāka uzmanība tika pievērsta «ciematu» nosaukumiem, bet liela daļa iedzīvotāju palika bez uzvārdiem.
- 5) Daudzie ciemu nosaukumi Latgalē pretstatā mājvārdiem Vidzemē acīmredzot ir vēlāko gadsimtu (18.-19.) rezultāts, bet 16. gs. apdzīvotības struktūra Latgalē un Vidzemē bija līdzīga – daudzas sīkas izkaisītas mājkopas, kas vēlāk Latgalē, stipri pieaugot iedzīvotāju skaitam, izauga par ciemiem. Iespējams, ka 1599. gada uzvārdos slēpjas arī daudzi vēl senāki vietu nosaukumi.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Izmantotie avoti

1. Jakubowski Jan, Kordzikowski Józef, red. (1915). Rewizya Inflancka 1599 r. *Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym*. Tom XIII. *Inflanty*. Część I. Warszawa.
2. Biezais, Haralds (1957). Das Kirchenbuch der St. Jakobskirche in Riga, 1582–1621. Uppsala: Lundequistska bokhandeln; Wiesbaden: Otto Harrasowitz.
3. Brežgo, Boļeslavs (1927). 1654. gada “Piscovaja kniga” Latgalē. *Filologu biedrības raksti*. VII. Rīga, 101–109.
4. Brežgo, Boļeslavs (1944). Latgolas vēstures materiāli. Daugavpils: VI. Lōča izdevnīceiba.
5. Karšu izdevniecība Jāņa sēta” vietne <https://balticmaps.eu/>, 15.11.2017.
6. Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Karšu pārlūks <http://kartes.lgia.gov.lv/karte/>, 15.11.2017.
7. Latvijas topogrāfiskā karte M 1:75 000. Armijas štāba ģeodēzijas un topogrāfijas daļas 1922.-1940.g. izdevums.
8. Latvijas Vietvārdu datubāze. <http://vietvardi.lgia.gov.lv/>, 15.11.2017.
9. Довгялло, Дмитрий, ред. (1898). Историко-юридические материалы, извлеченные изъ актовъ книгъ губерній Витебской и Могилевской. Вып. 27. Витебскъ: Губернская Типо-Литографія.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Paldies par uzmanību!

Otīlija Kovalevska

LĢIA Ģeodēzijas un kartogrāfijas departaments, Toponīmikas laboratorija

e-pasts: otilija.kovalevska@lgia.gov.lv

